

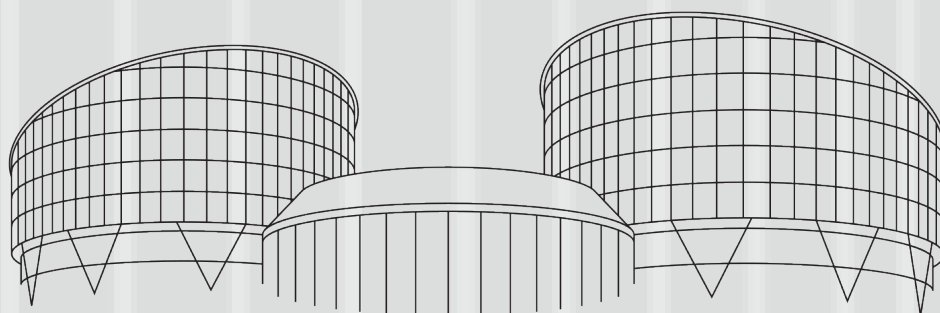
NOTĂ
ANALITICĂ

29 IANUARIE

2021

REPUBLICA MOLDOVA LA CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI ÎN ANUL 2020

Vladislav GRIBINCEA Daniel GOINIC

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

CRJM

Drepturi și justiție pentru toți

SUMAR

În scopul sporirii nivelului de informare despre activitatea Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO), Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a analizat activitatea CtEDO pentru anul 2020. Analiza a fost efectuată în baza [Raportului de activitate al CtEDO](#) pentru anul respectiv și a studierii jurisprudenței CtEDO în cauzele moldovenești.

Principalele constatări sunt următoarele:

- în anul 2020, CtEDO a înregistrat cu 6% mai puține cereri decât în 2019, și cu mult mai puține decât în perioada 2016-2018. Se pare că scăderea este determinată de descreșterea numărului de cereri depuse împotriva statelor care tradițional aveau multe cereri și hotărâri (Federația Rusă, Turcia, Ucraina, Ungaria etc.). De asemenea, popularitatea CtEDO scade după ce în anii 2011-2019, CtEDO a respins fără o motivare explicită circa peste 350,000 de cereri. Aceasta nu putea să nu aibă un efect descurajant asupra avocaților. Numărul redus al cererilor primite se datorează și pandemiei, când instanțele judecătorești din multe țări europene nu au lucrat;
- în 2020, CtEDO a primit cel mai mic număr de cereri îndreptate împotriva Moldovei din ultimii 12 ani - 523 de cereri. Totuși, raportat la populația țării, numărul cererilor depuse împotriva Moldovei este foarte mare. În 2020, moldovenii s-au adresat la CtEDO de 3 ori mai des decât media europeană;
- la 31 decembrie 2020, 1,054 de cereri moldovenești încă așteptau să fie examinate. Peste 95% dintre acestea au șanse mari de succes. Acest număr este aproape egal cu numărul total de cereri în baza cărora Moldova a fost condamnată în cei 23 de ani de când persoanele se pot plânge la CtEDO împotriva Moldovei;
- până la 31 decembrie 2020, CtEDO a pronunțat 473 de hotărâri în cauzele moldovenești, dintre care 32 - în anul 2020. La acest capitol, Moldova devansează cu mult Germania, Spania, Portugalia sau Olanda, țări care au aderat la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului (CEDO) cu mult timp înaintea Moldovei și au o populație cu mult mai mare decât cea a Moldovei. La capitolul numărul de hotărâri pronunțate în 2020, Moldova s-a plasat pe locul 7 din cele 47 de țări membre ale Consiliului Europei;
- cele mai frecvente tipuri de violări constatate de CtEDO în cauzele moldovenești sunt neexecutarea hotărârilor judecătorești (hotărâri vechi); maltratarea, anchetarea inadecvată a maltratărilor și deceselor; detenția în condiții proaste; detenția ilegală; casarea neregulamentară a hotărârilor judecătorești irevocabile;
- în baza tuturor hotărârilor și deciziilor pronunțate până la 31 decembrie 2020, Republica Moldova a fost obligată să plătească peste EUR 19,263,793.44 (EUR 2,102,675 doar în 2020).

Pe lângă analiza datelor statistice privind Republica Moldova, documentul conține sinteza hotărârilor și deciziilor CtEDO din anul 2020 care vizează Republica Moldova. Acest document mai conține și o analiză a datelor statistice privind activitatea CtEDO în privința tuturor statelor.

Anterior, CRJM a efectuat analize similare pentru anii [2010](#), [2011](#), [2012](#), [2013](#), [2014](#), [2015](#), [2016](#), [2017](#), [2018](#) și [2019](#), precum și [o sinteză a tuturor violărilor](#) constatate de CtEDO în privința Republicii Moldova până la 30 iunie 2020.

ACTIVITATEA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI ÎN CAUZELE MOLDOVENEȘTI ÎN ANUL 2020

Potrivit ultimului [Raport de activitate al Curții Europene a Drepturilor Omului](#) (CtEDO), în anul 2020, CtEDO a înregistrat 523 de cereri îndreptate împotriva Moldovei, cu 18% mai puțin decât în anul 2019. Acesta este cel mai redus număr de cereri la CtEDO din ultimii 12 ani. Având în vedere că încrederea în justiție nu s-a schimbat simțitor în 2020 comparativ cu anii 2018-2019, se pare că această scădere se datorează în principal reducerii popularității CtEDO în rândul populației, precum și a pandemiei. Raportat la populația țării, numărul cererilor depuse la CtEDO împotriva Moldovei oricum rămâne foarte mare. La acest capitol, în anul 2020, Moldova se afla pe locul 9 din cele 47 de țări membre ale Consiliului Europei. În 2020, moldovenii s-au adresat la CtEDO de 3 ori mai des decât media europeană.

Din 1998 până la 31 decembrie 2020, CtEDO a înregistrat peste 15,300 de cereri îndreptate împotriva Moldovei (pentru mai multe detalii, a se vedea tabelul următor). La 31 decembrie 2020, 1,054 dintre acestea (7%) încă așteptau să fie examinate. În ceea ce privește numărul cererilor pendinte, Moldova este pe locul 10 din cele 47 de țări membre ale Convenției Europene pentru Drepturile Omului (CEDO).

Din cele 1,054 de cereri moldovenești pendinte, doar 4% (48 de cereri) erau repartizate pentru examinare judecătorească unică, adică au fost considerate la prima vedere fără șanse de succes. 732 de cereri (69% din cererile pendinte) erau repartizate completelor din 3 sau 7 judecători, iar alte 250 de cereri (24% din cererile pendinte) sunt comunicate Guvernului (pentru mai multe detalii, a se vedea Graficul nr. 1). Toate aceste cereri au șanse mari de succes (982 de cereri). Numărul cererilor pendinte cu șanse mari de succes este aproape egal cu numărul total al cererilor în baza cărora Moldova a fost condamnată în cei 23 de ani de când persoanele se pot plânge la CtEDO împotriva Moldovei.

Până la 31 decembrie 2020, CtEDO a pronunțat 473 de hotărâri în cauzele moldovenești, dintre care 32 - în anul 2020. Numărul hotărârilor adoptate în cauzele moldovenești în 2020 este cu 41% mai mic decât în 2019. În ceea ce privește numărul total de hotărâri, Moldova devansează cu mult Germania (356), Spania (181), Portugalia (359) Olanda (169), țări care au aderat la CEDO cu mult timp înaintea Moldovei și au o populație cu mult mai mare decât a Moldovei. În ceea ce privește numărul de hotărâri pronunțate în cauzele îndreptate împotriva sa, Moldova se află pe locul 12 din cele 47 de țări membre ale Consiliului Europei.

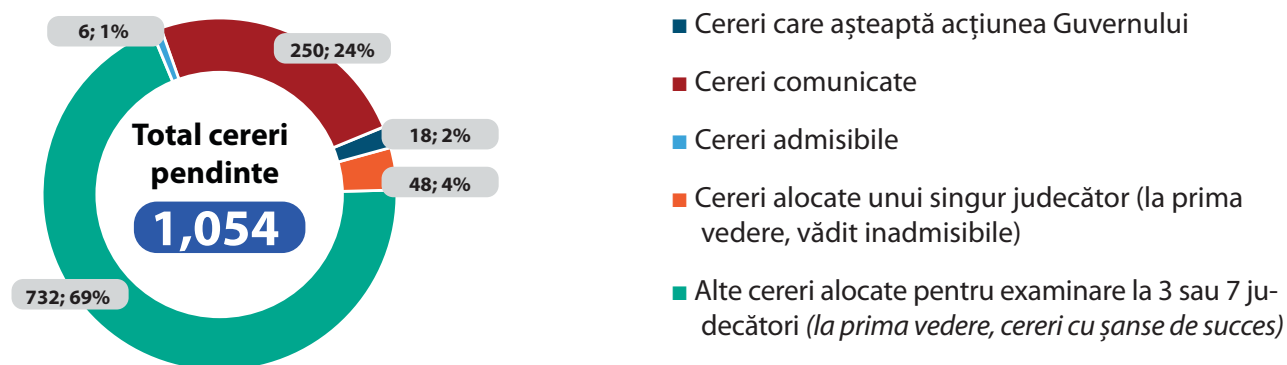
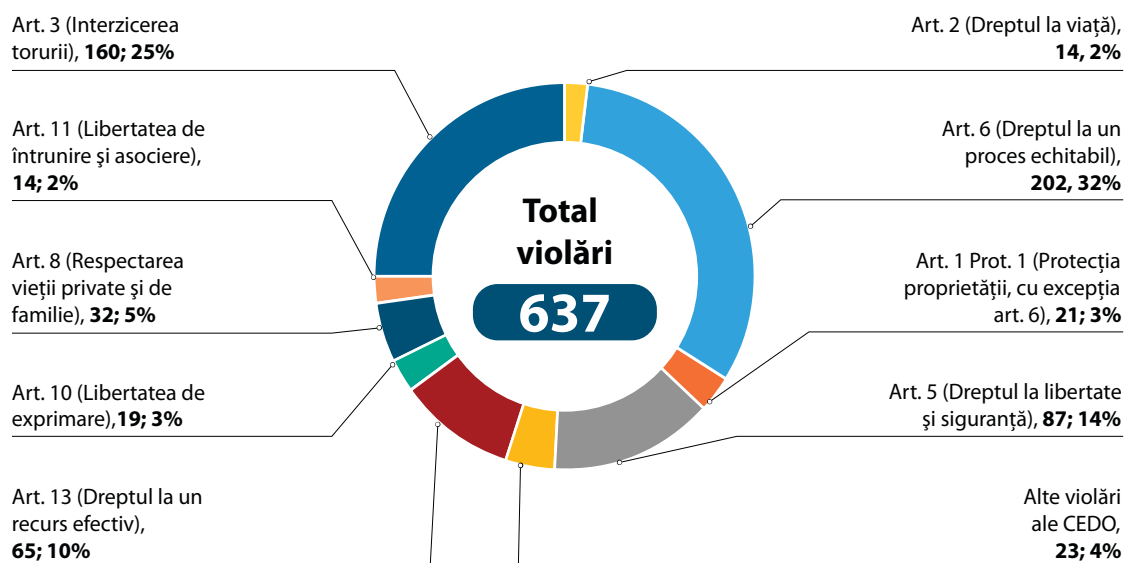
Printre cele mai frecvente violări constatate în cele 473 de hotărâri adoptate în cauzele ce vizează Republica Moldova sunt: neexecutarea hotărârilor judecătorești naționale (hotărâri mai vechi), anchetarea inadecvată a maltrătarilor și deceselor; detenția în condiții proaste; detenția ilegală, casarea neregulamentară a hotărârilor judecătorești irevocabile; sau maltratarea sau recurgerea la forța excesivă de către exponenții statului.

În cele 32 de hotărâri pronunțate în 2020, CtEDO a constatat 50 de violări ale CEDO. Majoritatea violărilor constatate în 2020 se referă la activitatea judecătorilor. 15 din cele 50 de violări ale CEDO (30%) se referă la un singur articol al CEDO - art. 6 (dreptul la un proces echitabil). Cinci dintre aceste violări se referă la neexecutarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești (probleme privind aplicabilitatea Legii nr. 87/2011) și trei - la admiterea apelurilor sau recursurilor tardive. Printre cele mai importante, din punct de vedere juridic, hotărâri pronunțate în 2020, se numără [I.E.](#) (detenția arbitrară în penitenciar și maltratarea unui minor de către deținuți), [Felix Guțu](#) (încălcarea principiului prezumției nevinovăției prin refuzul restabilirii în funcție pe motiv că dosarul penal împotriva acestuia a fost încetat pe motiv de amnistie); [Partidul Politic „Patria” și alții](#) (anularea participării partidului la alegerile parlamentare fără probe convingătoare și în baza unor hotărâri arbitrare). Pentru mai multe detalii despre hotărârile din anul 2020 a se vedea tabelele de mai jos.

În temeiul hotărârilor și deciziilor pronunțate până la 31 decembrie 2020, Guvernul Republicii Moldova a fost obligat să plătească EUR 19,263,793.44. Dintre acestea, în baza hotărârilor - EUR 16,828,648.44 (EUR 1,991,595.44 - în 2020) și în baza reglementărilor amiabile sau declarațiilor unilaterale formulate de Guvern - EUR 2,435,145 (EUR - 111,080 în 2020). Trebuie să evidențiem la acest capitol hotărârea [Ojog și alții](#) (lipsirea reclamanților de o parte din Complexul „Gemeni”) prin care Republica Moldova a fost obligată la plata satisfacției echitabile în suma de EUR 1,515,000 și să restituie imobilele luate, sau să plătească alte EUR 2,120,000. Deși termenul executării acestei hotărâri a expirat la 18 mai 2020, aceasta nu a fost executată până în prezent. De peste nouă luni, Curtea Supremă de Justiție examinează cererea de revizuire depusă de Guvern și alte persoane, amânând examinarea cererii de mai mult de 10 ori.

Tabelul nr. 1: Informații statistice privind cererile la Curtea Europeană a Drepturilor Omului îndreptate împotriva Republicii Moldova 1998 - 2020

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/- 2020	1.11.98-31.12.20
Cererii înregistrate	1,322	945	1,025	938	1,354	1,354	1,011	834	758	814	635	523	-17,6 %	15,386
Cererii declarate inadmisibile sau scoase de pe rol	386	434	550	1,905	3,143	3,143	926	750	633	858	697	451	-35,3 %	13,938
Cererii comunicate Guvernului	216	135	118	56	85	85	121	41	67	54	119	42	-64,7 %	
Hotărâri pronunțate	30	28	31	27	19	19	19	23	16	33	54	32	-41 %	473
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020		
Cererii pendinte	3,349	3,826	4,261	3,256	1,442	1,159	1,223	1,283	1,348	1,204	1,056	1,054	-	

Graficul nr. 1: CAUZELE MOLDOVENEȘTI PENDINTE la Curtea Europeană a Drepturilor Omului 31 decembrie 2019**Graficul nr. 2: VIOLĂRILE CONSTATATE DE CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI în hotărârile care vizează Republica Moldova 1997-2020**

ACTIVITATEA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI (în privința tuturor statelor) 2020

Potrivit [Raportului de activitate al Curții Europene a Drepturilor Omului](#) (CtEDO) pentru anul 2020, făcut public la 28 ianuarie 2021, CtEDO a înregistrat 41,700 de cereri, cu 6% mai puțin decât în 2019. Circa 43% din toate cererile depuse în 2020 au fost îndreptate împotriva a două țări - Turcia (9,104) și Federația Rusă (8,923).

Pe lângă cele 41,700 de cereri înregistrate în 2020, CtEDO a primit alte 8,100 de cereri întocmite în mod necorespunzător. Ultimile nici nu au fost înregistrate, iar reclamanții au fost îndemnați să depună cereri redactate conform rigorilor CtEDO. Merită totuși de evidențiat că numărul cererilor întocmite necorespunzător în anul 2020 este aproape similar cu anul 2019 (8,800).

În 2020, CtEDO a examinat 39,190 de cereri - cu 4% mai puțin decât în 2019 (40,667 de cereri). CtEDO a declarat inadmisibile sau a scos de pe rol - 37,289 de cereri, ceea ce reprezintă circa 90% din totalul cererilor examinate în 2020. Pentru mai multe detalii, a se vedea tabelul următor.

La 31 decembrie 2020, la Curtea de la Strasbourg „așteptau” să fie examinate 62,000 de cereri, cu 4% mai mult decât în anul 2019.

Deși la CtEDO pot fi depuse cereri împotriva a 47 de țări, peste 2/3 din cererile pendinte erau îndreptate împotriva a patru state. 13645 (22%) din cererile care „așteptau examinarea” erau îndreptate împotriva Federației Ruse; 11750 (19%) - împotriva Turciei; 10408 (16,8%) - împotriva Ucrainei și 7561 (12%) - împotriva României. La acest capitol Moldova se afla pe locul 10, cu 1,054 cereri pendinte (1,7%).

În anul 2020, CtEDO a pronunțat 871 de hotărâri, cu 13 mai puțin decât în 2019. Cele mai multe hotărâri au fost pronunțate contra Federației Ruse - 185 (21%); Turciei - 97 (11%) și Ucrainei - 86 (9,8%). La acest capitol, Moldova s-a plasat pe locul șapte din cele 47 de țări membre ale Consiliului Europei, cu 32 de hotărâri (3,7%).

În 2020, statele împotriva cărora CtEDO a pronunțat cele mai puține hotărâri au fost de exemplu Danemarca, Cehia sau Irlanda - cu câte o hotărâre fiecare. CtEDO nu a pronunțat nicio hotărâre împotriva Suediei și Austriei.

Tabelul nr. 2: DATE STATISTICE PRIVIND CERERILE LA CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI 2009-2020 (în privința tuturor statelor)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	+/- 2020
Cereri înregistrate	57,100	61,300	64,400	65,162	65,900	56,200	40,550	53,400	63,350	43,100	44,500	41,700	-6,3%
Cereri comunicate guvernelor pârâte	6,197	6,675	5,360	5,236	7,931	7,895	15,964	9,533	7,225	7,644	6,442	7,681	+19%
Cereri declarate inadmisibile sau scoase de pe rol	33,065	38,576	50,677	86,201	89,737	83,675	43,133	36,579	70,356	40,022	38,480	37,289	-3%
Hotărâri adoptate	1,625	1,499	1,157	1,093	916	891	823	993	1,068	1,014	884	871	-1,5%
	31.12. 2009	31.12. 2010	31.12. 2011	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016	31.12. 2017	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	
Cereri pendinte	119,300	139,650	151,600	128,100	99,900	69,900	64,850	79,750	56,250	56,350	59,800	62,000	+4%
Cererile incomplete (ce nu sunt considerate cereri valabile)						25,100	32,400	20,950	22,650	19,550	8,800	8,100	-8%

Tabelul nr. 3: SINTEZA VIOLĂRILOR CONSTATATE DE CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI în cauzele moldovenești în anul 2020

Art. CEDO	Nr. total violări	Tipul violării CEDO	Nr. de violări	Hotărârea CtEDO
Art. 2 CEDO (dreptul la viață)	2	decesul cauzat de acțiunile autorităților	1	Catarangiu
		investigarea defectuoasă a decesului	1	Catarangiu
Art. 3 CEDO (interzicerea tratamentului degradant, inuman și a torturii)	9	maltratarea	2	Mițu; D.
		investigarea defectuoasă a maltratării	4	Catarangiu; I.E. Mițu; D.
		neprotejarea de violența domestică	1	Munteanu
		neprotejarea de violența co-deținuților	1	I.E.
		compensații insuficiente pentru violarea art. 3	1	Catarangiu
Art. 5 CEDO (dreptul la libertate și siguranță)	2	deținerea în arest contrar legislației naționale	1	I.E.
		lipsa consemnării oficiale despre detenția persoanei	1	D.
Art. 6 CEDO (dreptul la un proces echitabil)	15	§ 1 adoptarea de către CSJ a unei noi soluții pe caz, în baza argumentelor care nu fuseseră invocate anterior	1	Covalenco
		§ 1 condamnarea în apel sau recurs fără audierea nemijlocită a martorilor	2	Asimionese; Dan (nr.2)
		§ 1 neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești	5	Spiridonov; Osadcii și alții; Vasilașco; Caraman; Marian și alții
		§ 1 admiterea apelurilor sau recursurilor tardive	3	Grăjdianu și alții; Pojoga; Furtună
		§ 1 aplicarea retroactivă a legislației privind plafonarea pensiilor	1	Furtună
		§ 1 casarea hotărârii judecătorești prin aplicarea neregulamentară a revizuirii	2	Braga și Midgard Terra S.A; Heross LTD
		§ 2 respingerea restabilirii în funcție a reclamantului pe motiv că cauza penală împotriva ultimului, privind sustragerea bunurilor de la angajator, a fost încetată pe motiv de amnistiere	1	Felix Guțu
Art. 8 CEDO (dreptul la respectarea vieții private și de familie)	2	percheziție neregulamentară și fără control judiciar eficient ulterior	1	Bostan
		obligația legală implicită de a divulga informații medicale sensibile la obținerea documentelor oficiale sau la angajare	1	P.T.
Art. 13 CEDO (dreptul la un recurs efectiv)	2	lipsa unui remediu efectiv la nivel național pentru neexecutarea hotărârii judecătorești	2	Osadcii și alții; Marian și alții
Art. 14 CEDO (interzicerea discriminării)	1	atitudinea discriminatorie față de femeie urmare a neprotejării de violența domestică	1	Munteanu
Art. 1 Prot. 1 CEDO (protecția proprietății)	15	aplicarea retroactivă a legislației privind plafonarea pensiilor	1	Furtună
		obligarea la achitarea unor sume neprevăzute și aplicarea de sancțiuni fiscale în baza comportamentului fraudulos a unei alte părți la contract	1	Edata-Trans S.R.L
		neexecutarea hotărârii judecătorești definitive	5	Spiridonov; Osadcii și alții; Vasilașco; Caraman; Marian și alții
		anularea unui contract de vânzare-cumpărare a unei clădiri ce a aparținut anterior statului, fără o motivare suficientă	1	Arzamazova
		retragerea nejustificată a licenței privind efectuarea activității economice	1	Gospodăria Tărănească Chiper Terenti Grigore
		lipsirea de proprietate prin admiterea acțiunilor, apelurilor sau recursurilor tardive, sau prin aplicarea improprie a revizuirii	5	Grăjdianu și alții; Braga și Midgard Terra S.A; Heross LTD; Pojoga; Furtună
		refuzul autorităților de a acorda despăgubiri pentru prejudiciul suferit urmare a încălcării dreptului de proprietate intelectuală	1	AsDAC
Art. 3 Prot. 1 CEDO (dreptul la alegeri libere)	1	anularea participării partidului la alegerile parlamentare fără probe convingătoare și în baza unor hotărâri arbitrare	1	Partidul Politic „Patria” și alții
Art.2 Prot.4 CEDO (libertatea de circulație)	1	interdicția automată și nelimitată în timp pentru reinnoirea pașaportului reclamantului din cauza neexecutării de către acesta a unei hotărâri judecătorești și lipsa unui control eficient al proporționalității acestei măsuri	1	Rotaru
Numărul total de violări	50			

Tabelul nr. 4: Hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțate în cauzele moldovenești în anul 2020 (în ordine cronologică)

	Cauza	Data hotărârii	Violările constatate	Perioada violării	Satisfacția echitabilă
1.	Asimionese c. Moldovei (74542/12)	07/01	Art. 6 § 1 CEDO - condamnarea în instanța de apel fără reaudierea martorilor	2009 - 2012	Suma totală: EUR 2,150 Prejud. moral – EUR 2,000 Cost. și chelt. – EUR 150
2.	Grăjdianu și alții c. Moldovei (10790/11)	07/01	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1CEDO - casarea unei hotărâri judecătorești privind recunoașterea dreptului de proprietate prin admiterea unui recurs tardiv	2004 - 2013	Suma totală: EUR 5,000 Prejud. moral – EUR 4,000 Cost. și chelt. – EUR 1,000
3.	Cazac și Surchician c. Federației Ruse și Moldovei (22365/10)	07/01	În privința Federației Ruse: Art. 3 CEDO - detenția în condiții proaste, maltratarea și neacordarea asistenței medicale în detenție în regiunea transnistreană Art. 5 § 1 CEDO și Art. 6 § 1 CEDO - privarea de libertate în baza unei hotărâri a instanțelor de judecată din regiunea transnistreană, care nu reprezintă „tribunale instituite de lege” Art. 8 CEDO - percheziția neregulară a apartamentului reclamanților și imposibilitatea de a avea întrevederi pe durata detenției Art. 13 CEDO - lipsa unui remediu efectiv pentru apărarea drepturilor În privința Republicii Moldova nu au fost constatate violări ale CEDO	2010 - 2011	Suma totală - EUR 46,000, dispusă din contul Federației Ruse Prejud. moral – EUR 42,000 Cost. și chelt. – EUR 4,000
4.	Furtună c. Moldovei (54104/07)	04/02	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1CEDO – aplicarea retroactivă a legislației privind plafonarea pensiilor	1999 - 2007	Suma totală: EUR 2,200 Prejud. mat – EUR 2,200
5.	Oprea și alții c. Moldovei și Federației Ruse (36545/06)	18/02	În privința Federației Ruse: Art.1 Prot.1 CEDO - pierderea accesului la loturile de teren agricol aflate în regiunea transnistreană pe care reclamanții le dețineau în proprietate Art. 13 CEDO - lipsa unui remediu efectiv pentru apărarea drepturilor În privința Republicii Moldova nu au fost constatate violări ale CEDO	2000 - 2006	Suma totală - a fost dispusă din contul Federației Ruse Prejud. moral – EUR 63,000 Cost. și chelt. - EUR 4,000
6.	Ojog și alții c. Moldovei (1988/06)	18/02	Art. 6 § 1 (satisfacția echitabilă) – casarea hotărârilor judecătorești irevocabile prin aplicarea neregulară a revizuirii	2005 - 2007	Suma totală: EUR 1,515,000 Prejud. mat. – EUR 1,500, 000 Prejud moral - EUR 5,000 Cost. și chelt. – EUR 10,000
7.	Braga și Midgard Terra S.A. c. Moldovei (59351/12 și 41538/13)	17/03	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1CEDO – casarea hotărârilor judecătorești irevocabile prin aplicarea neregulară a revizuirii	2005 -2012 2010 - 2013	Suma totală: EUR 7,200 Prejud. moral – EUR 7,200
8.	Edata-Trans S.R.L. c. Moldovei (55887/07)	17/03	Art.1 Prot.1 CEDO - obligarea la achitarea unor sume neprevăzute și aplicarea de sancțiuni fiscale în baza comportamentului fraudulos a unei alte părți la contract	2004 - 2007	Suma totală: EUR 9,676 Prejud. mat. – EUR 5,176 Prejud moral - EUR 3,000 Cost. și chelt. – EUR 1,500
9.	Catarangiu c. Moldovei (13013/11)	24/03	Art. 2 CEDO - decesul cauzat de acțiunile autorităților (aspect material) și investigarea defectuoasă a decesului (aspect procedural) Art. 3 CEDO - compensații insuficiente pentru violarea art. 3 (aspect material) investigarea defectuoasă a maltratării (aspect procedural)	2005 - 2013	Suma totală: EUR 41,500 Prejud. moral – EUR 40,000 Cost. și chelt. – EUR 1,500
10.	Heross LTD c. Moldovei (58982/12)	19/05	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1 CEDO - casarea hotărârii judecătorești irevocabile prin aplicarea neregulară a revizuirii	2010 - 2012	Suma totală: EUR 3,500 Prejud. moral – EUR 2,000 Cost. și chelt. – EUR 1,500

11.	Pojoga c. Moldovei (39635/08)	19/05	Art. 6 § 1 și Art.1 Prot.1 CEDO - casarea hotărârii judecătorești definitive prin admiterea unui apel tardiv	2006 - 2008	Suma totală: EUR 3,500 Prejud. moral – EUR 2,000 Cost. și chelt. – EUR 1,500
12.	P.T. c. Moldovei (1122/12)	26/05	Art. 8 CEDO - obligația legală implicită de a divulga informații medicale sensibile la obținerea documentelor oficiale sau la angajare	2011	Suma totală: EUR 5,500 Prejud. moral – EUR 4,000 Cost. și chelt. – EUR 1,500
13.	Munteanu c. Moldovei (34168/11)	26/05	Art. 3 CEDO - neprotejarea de violența domestică a reclamantilor (mamă și fiu) Art. 14 CEDO coroborat cu Art. 3 CEDO - atitudinea discriminatorie față de femeie urmare a neprotejării de violența domestică	2007 - 2012	Suma totală: EUR 0 (reclamanții nu au depus cerere privind satisfacția echitabilă)
14.	I.E. c. Moldovei (45422/13)	26/05	Art. 3 CEDO - neonorarea obligației pozitive a statului de a proteja reclamantul de maltratarea de către codeținuți (aspect material) și investigarea defectuoasă a maltratării și a violului (aspect procedural) Art. 5 § 1 CEDO - detenția arbitrară prin separarea artificială a capetelor de acuzare, pentru a fi prelungită perioada maximă prevăzută de lege	2012 - 2017	Suma totală: EUR 16,500 Prejud. moral. – EUR 15,000 Cost. și chelt. – EUR 1,500
15.	Gospodăria Tărănească Chiper Terenti Grigore c. Moldovei (71130/13)	02/06	Art.1 Prot.1 CEDO - retragerea nejustificată a licenței privind efectuarea activității economice	2012 - 2013	Suma totală: EUR 7,500 Prejud. moral. – EUR 5,000 Cost. și chelt. – EUR 2,500
16.	Covalenco c. Moldovei (72164/14)	16/06	Art. 6 § 1 CEDO - casarea de către CSJ a hotărârilor instanțelor inferioare și, în lipsă unei ședințe publice, adoptarea unei noi soluții pe caz în baza argumentelor care nu fuseseră invocate anterior, fără a combate argumentele intimatului	2009 - 2014	Suma totală: EUR 5,000 Prejud. moral. – EUR 3,500 Cost. și chelt. – EUR 1,500
17.	Electronservice Nord S.A c. Moldovei (12918/12)	23/06	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1 CEDO (satisfacția echitabilă) - casarea hotărârii judecătorești irevocabile privind recunoașterea dreptului de proprietate prin aplicarea neregulamentară a revizuirii	2009-2012	Suma totală: EUR 51,500 Prejud. mat. – EUR 50,000 Cost. și chelt. – EUR 1,500
18.	Spiridonov c. Moldovei (41541/13)	23/06	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1 CEDO - neexecutarea hotărârii judecătorești irevocabile	2006 -2012	Suma totală: EUR 2,600 Prejud. moral – EUR 2,600
19.	Furtună c. Moldovei (72636/13)	23/06	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1 CEDO - casarea hotărârii judecătorești definitive prin admiterea unui apel tardiv	2006 - 2018	Suma totală: EUR 75,374 Prejud. mat. – EUR 70,000 Prejud. moral - EUR 2,000 Cost. și chelt. – EUR 3,374
20.	Mițu c. Moldovei (23524/14)	30/06	Art. 3 CEDO - utilizarea forței excesive la imobilizare, precum și investigarea defectuoasă a maltratării	2013	Suma totală: EUR 4,880 Prejud. moral. – EUR 4,500 Cost. și chelt. – EUR 380
21.	Osadcii și alții c. Moldovei (51662/12, 7689/13 și 67076/13)	07/07	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1 CEDO - neexecutarea între 66 și 72 de luni a unor hotărâri judecătorești privind acordarea spațiului locativ și acordarea la nivel național a compensațiilor insuficiente pentru aceasta Art. 13 CEDO - lipsa unui recurs efectiv la nivel național	2008 - 2019	Suma totală: EUR 16,500 Prejud. mat. – EUR 12,900 Prejud. moral - EUR 3,350 Cost. și chelt. – EUR 250

22.	Arzamazova c. Moldovei (38639/14)	04/08	Art.1 Prot.1 CEDO – anularea unui contract de vânzare-cumpărare a unei clădiri ce a aparținut anterior statului, fără o motivare suficientă	2004 - 2019	Suma totală: EUR 167,000 Prejud. mat. – EUR 160,000 Prejud. moral - EUR 5,000 Cost. și chelt. – EUR 2,000
23.	Partidul Politic „Patria” și alții c. Moldovei (5113/15 și 14 altele)	04/08	Art.3 Prot.1 CEDO - anularea participării partidului la alegerile parlamentare din 2014 fără probe convingătoare și în baza unor hotărâri arbitrare	2014	Suma totală: EUR 15,500 Prejud. moral - EUR 7,500 Cost. și chelt. – EUR 8,000
24.	Vasilășco c. Moldovei (19607/08)	15/09	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1 CEDO – neexecutarea timp de 6 ani a unei hotărâri judecătorești privind acordarea spațiului locativ și acordarea la nivel național a compensațiilor insuficiente pentru aceasta	2007 - 2020	Suma totală: EUR 9,600 Prejud. mat. – EUR 5,000 Prejud. moral - EUR 3,600 Cost. și chelt. – EUR 1,000
25.	Caraman c. Moldovei (3755/05)	15/09	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1 CEDO - neexecutarea timp de 10 ani a unei hotărâri judecătorești privind acordarea spațiului locativ	2008 - 2012	Suma totală: EUR 1,600 Prejud. moral. – EUR 1,600
26.	Marian și alții c. Moldovei (40909/12 și 5 altele)	15/09	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1 CEDO - neexecutarea timp de la 10 la 21 de ani a unor hotărâri judecătorești privind acordarea spațiului locativ și acordarea la nivel național a compensațiilor insuficiente pentru aceasta Art. 13 CEDO - lipsa unui recurs efectiv la nivel național	2012 - 2014	Suma totală: EUR 6,028 Prejud. moral. – EUR 5,520 Cost. și chelt. – EUR 508
27.	Felix Guțu c. Moldovei (13112/07)	20/10	Art. 6 § 2 CEDO – respingerea restabilirii în funcție a reclamantului pe motiv că cauza penală împotriva ultimului, privind sustragerea bunurilor de la angajator, a fost încetată pe motiv de amnistiere	2003 - 2012	Suma totală: EUR 7,245 Prejud. mat. – EUR 3,600 Prejud. moral - EUR 3,600 Cost. și chelt. – EUR 45
28	Dan (nr. 2) c. Moldovei (57575/14)	10/11	Art. 6 § 1 CEDO - condamnarea în apel fără a reexamina nemijlocit toți martorii și fără a analiza contradicțiile evidente dintre declarațiile martorilor acuzării	2013 - 2014	Suma totală: EUR 2,000 Prejud. moral. – EUR 2,000
29	D. c. Moldovei (25397/09)	08/12	Art. 3 CEDO - maltratarea de către poliție în timpul arestării din 7 aprilie 2009; investigarea defectuoasă a maltratării prin inițierea tardivă a cauzei penale, durata excesivă a acesteia, neimplicarea reclamantei în proceduri și lipsa posibilității de identificare a polițiștilor mascați Art. 5 CEDO - lipsa consemnării oficiale a detenției persoanei în noaptea dintre 7 și 8 aprilie 2009	2009	Reclamantul nu a solicitat repararea prejudiciului
30.	AsDAC c. Moldovei (47384/07)	08/12	Art.1 Prot.1 CEDO – refuzul autorităților de a acorda despăgubiri pentru prejudiciul suferit urmare a încălcării dreptului de proprietate intelectuală	2005 - 2007	Suma totală: EUR 3,000 Prejud. moral. – EUR 3,000
31.	Rotaru c. Moldovei (26764/12)	08/12	Art.2 Prot.4 CEDO – interdicția automată și nelimitată în timp pentru reinnoirea pașaportului reclamantului din cauza neexecutării de către acesta a unei hotărâri judecătorești și lipsa unui control eficient al proporționalității acestei măsuri	2010 - 2011	Suma totală: EUR 3,000 Prejud. moral. – EUR 3,000
32	Bostan c. Moldovei (52507/09)	08/12	Art. 8 CEDO – efectuarea perchezitiei domiciliului fără autorizare și a unui control judiciar eficient ulterior	2008	Suma totală: EUR 1,542.44 Cost. și chelt. – EUR 1,542.44
					Total: EUR 1,991,595.44

Tabelul nr. 5: Deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului adoptate în cauzele moldovenești în anul 2020 (în ordine cronologică)

Nr	Cauza	Data deciziei	Violarea invocată	Tipul deciziei	Satisfacția echitabilă
1.	Auto-Casa-Tur S.R.L c. Moldovei (58107/15)	16/01	Art. 6 § 1 CEDO - accesul la justiție	Scoaterea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: EUR: 1,250
2.	Bisello S.R.L c. Moldovei (67988/13)	16/01	Art. 6 § 1 CEDO - accesul la justiție	Scoaterea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: EUR: 1,500
3.	Mătăsaru c. Moldovei (44743/08)	21/01	Art. 5 CEDO - reținerea și detenția ilegală mai mult de 3 ore Art. 10 și Art. 11 CEDO - acțiunile poliției au încălcat drepturile la libertatea de exprimare și de întrunire Art. 13 CEDO - lipsa unor remedii efective pentru apărarea drepturilor	Inadmisibil (cerere abuzivă – încălcarea principiului confidențialității reglementării amiabile)	
4.	Bulmaga și alții c. Moldovei (16313/15 și 980/18)	30/01	Art. 8 CEDO - schimbarea accidentală în spital a copilului nou-născut cu altul	Scoaterea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	Suma totală: EUR: 15,000
5.	S.C. Pan-Doragro S.R.L c. Moldovei (21273/14)	30/01	Art. 6 § 1 CEDO - accesul la justiție	Scoaterea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: MDL: 10,000 ≈ EUR: 480
6.	Tugui c. Moldovei (48287/13)	30/01	Art. 6 § 1 CEDO - accesul la justiție	Scoaterea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	Suma totală: EUR: 1,500
7.	Voloc și alții c. Moldovei (38292/08)	30/01	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1CEDO - neexecutarea în termen rezonabil a unor hotărâri judecătorești	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
8.	Grumeza c. Moldovei (26015/13)	11/02	Art. 6 § 1 CEDO - declararea de către procuror a vinovăției reclamantului în comiterea unui accident, fără a iniția vreo procedură ulterioară	Inadmisibil (cerere vădit nefondată - lipsa statutului de victimă)	
9.	Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova c. Moldovei (62206/15)	13/02	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1CEDO - examinarea cauzei în absența reprezentantului companiei și refuzul instanței de apel de a permite prezentarea de probe	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
10.	Red Union Fenosa S.A. c. Moldovei (70054/11)	13/02	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1CEDO - casarea hotărârii judecătorești irevocabile civile prin aplicarea neregulamentară a revizuirii	Scoaterea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	Suma totală: EUR: 2,000
11.	Lisnic c. Moldovei (17015/07)	05/03	Art. 6 § 1 CEDO și Art.1 Prot.1CEDO - neexecutarea unei hotărâri judecătorești de acordare a spațiului locativ	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
12.	Castravet și Musienco c. Moldovei (29352/09)	24/03	Art. 6 § 1 CEDO - casarea hotărârii judecătorești irevocabile de achitare a reclamanților prin recurs în anulare și remiterea cauzei la rejudecare	Inadmisibil (pierderea calității de victime urmare a achitării după reexaminarea cauzei)	
13.	Sevcenco și Timoșin c. Moldovei (35215/06 și 43414/08)	21/04	Art. 6 § 1 CEDO - nemotivarea suficientă a hotărârii judecătorești privind concedierea reclamanților Art. 6 § 2 CEDO – motivarea deciziei CSJ cu privire la concediere încălca prezumția nevinovăției	Inadmisibil (cerere abuzivă – nefurnizarea de către reclamanți a informațiilor importante pentru examinarea cauzei)	

14.	Yesipov c. Moldovei și Federației Ruse (56218/07)	30/04	Art. 2 CEDO - neacordarea asistenței medicale adecvate în penitenciar ce a pus în pericol viața reclamantului Art. 3 CEDO - detenția în condiții proaste și neacordarea asistenței medicale adecvate în regiunea transnistreană Art. 5 § 1 și Art. 6 § 1 CEDO - detenția în baza unei condamnări penale emise de instanțele de judecată din regiunea transnistreană, care nu reprezintă „tribunale instituite de lege” Art. 1 Prot. 1 CEDO - confiscarea ilegală a bunurilor reclamantului	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
15.	Ipate c. Moldovei (5131/10 și 25230/14)	30/04	Art. 8 CEDO - cenzurarea corespondenței deținutului	Scoaterea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: EUR: 1,600
16.	Crețu c. Moldovei (7012/14)	30/04	Art. 3 CEDO - maltratarea de către poliție	Scoaterea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: EUR: 9,000
17.	I.M. c. Moldovei (29958/11)	30/04	Art. 8 CEDO - divulgarea informațiilor personale cu caracter medical	Scoaterea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: EUR: 6,000
18.	Bayraktar și Ayri c. Moldovei (13289/19 și 13292/19)	25/06	Art. 5 CEDO - reținerea și detenția arbitrară a reclamanților în vederea extradării Art. 8 CEDO - înlăturarea arbitrară din țară și refuzul judecătorilor de a examina legalitatea înlăturării	Scoaterea cererilor de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: EUR: 50,000
19.	Postoliuc c. Moldovei 32242/07	03/09	Art. 11 CEDO - refuzul autorităților de a autoriza o întrunire	Scoaterea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	Suma totală: EUR: 2,500
20.	Levința c. Moldovei (57574/13)	08/09	Art. 6 § 1 CEDO - condamnarea în baza probelor obținute prin tortură și a declarațiilor unui co-acuzat ce a fost achitat într-o altă cauză bazată pe fapte identice	Inadmisibil (cerere vădit nefondată)	
21.	Iachimovschi c. Moldovei (21029/13)	22/09	Art. 3 CEDO - investigarea defectuoasă și nesancționarea fostului soț pentru violența domestică Art. 14 CEDO - discriminarea ca urmare a violenței domestice	Inadmisibil (neepuizarea căilor de recurs interne)	
22.	Sărăteanu c. Moldovei (35397/11)	15/10	Art. 6 § 1 CEDO - nedivulgarea către reclamant și avocatul său a probelor existente împotriva acestuia și condamnarea în baza acestor probe Art. 8 CEDO - interceptarea convorbirilor telefonice ale reclamantului în afara procedurilor penale și utilizarea acestora la rezilierea contractului său de muncă	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
23.	I.N. c. Moldovei (73736/12)	15/10	Art. 8 și art. 14 CEDO – acordarea compensațiilor insuficiente la nivel național pentru refuzul de prelungire a permisului de ședere datorită statutului reclamantului de HIV-pozitiv	Scoaterea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	Suma totală: EUR: 6,750
24.	Atamanenco c. Moldovei (16947/15)	05/11	Art. 3 Prot. 1 CEDO - excluderea de la alegeri a unui partid politic, pe lista căruia reclamantul candida	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	

25.	Țipovici c. Moldovei (22144/15)	05/11	Art. 3 Prot.1 CEDO - excluderea de la alegeri a unui partid politic, pe lista căruia reclamantul candida	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
26.	Cudreașova c. Moldovei (19646/15)	05/11	Art. 3 Prot.1 CEDO - excluderea de la alegeri a unui partid politic, pe lista căruia reclamantul candida	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
27.	Rotaru c. Moldovei (56386/10)	17/11	Art. 6 § 1 CEDO - durata excesivă a procedurilor penale Art. 6 § 1 CEDO - încălcarea principiului certitudinii juridice Art. 4 Prot.7 CEDO - urmărirea penală inițiată de două ori pentru aceeași infracțiune	Inadmisibil (neepuizarea remediului din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011) Inadmisibil pentru pierderea calității de victimă Inadmisibil <i>ratione materiae</i>	
28.	CTSP Ariciul și alții c. Moldovei (12429/05)	17/11	Art. 6 § 1 CEDO - neaudierea companiei reclamate de către prima instanță și motivarea insuficientă a hotărârilor judecătorești Art. 1 Prot.1 CEDO - lipsirea de proprietate fără o compensație corespunzătoare	Inadmisibil (cerere vădit nefondată)	
29.	Gavriloii c. Moldovei (18998/12)	19/11	Art. 1 Prot.1 CEDO - anularea de către instanțele de judecată a clauzei contractuale cu privire la plata unei recompense în cazul demisiei, negociate de reclamant și angajatorul său	Scoaterea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	Suma totală: EUR: 2,000
30.	Belobrov c. Moldovei (17873/15)	01/12	Art. 5 și art. 6 CEDO - reținerea și condamnarea arbitrară după expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală Art. 1 Prot. 4 CEDO - detenție pentru neexecutarea unei obligații contractuale	Inadmisibil (omiterea termenului de 6 luni pentru depunerea cererii)	
31.	Î.M. Resan S.R.L. c. Moldovei (29333/14)	01/12	Art. 6 § 1 CEDO și Art. 1 Prot.1 CEDO - accesul la justiție, admiterea de către CSJ a unui recurs tardiv și emiterea unei decizii în defavoarea reclamantului	Scoaterea cererii de pe rol (art. 6 § 1 - declarație unilaterală) Inadmisibil (Art. 1 Prot.1 - neepuizarea căilor de recurs interne)	Suma totală: EUR: 1,500
32.	Homici c. Moldovei (45005/11)	03/12	Art. 8 CEDO - refuzul instituțiilor penitenciare de a acorda reclamantului întrevăderi de lungă durată cu concubina sa Art. 12 CEDO - lipsa posibilității deținutului de a se căsători din cauza impedimentelor administrative	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
33.	N.A. și alții c. Moldovei (nr. 56510/09)	15/12	Art. 8 CEDO și Art. 2 Prot.4 CEDO - imposibilitatea de a părăsi țara și de a vizita membrii de familie, urmare a executării tardive a hotărârii judecătorești privind obligarea de eliberare a documentelor de călătorie	Inadmisibil (neepuizarea remediului din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011)	
34.	Zlatin c. Moldovei (18072/07)	17/12	Art. 6 § 1 CEDO și Art. 1 Prot.1 CEDO - admiterea unui recurs tardiv	Scoaterea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: EUR: 1,000
35.	L.A. c. Moldovei (23655/14)	17/12	Art. 3 CEDO - investigarea defectuoasă a violenței sexuale în privința fiicei reclamantului	Scoaterea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: EUR: 9,000
36.	Jurnal de Chișinău S.R.L. c. Moldovei (26076/13)	17/12	Art. 6 CEDO și Art. 7 § 1 CEDO - motivarea insuficientă a hotărârii judecătorești	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
					Total: EUR 111,080

Kingdom of the Netherlands

Acest document este elaborat în cadrul proiectului „Asigurarea implementării în Moldova a unor standarde mai bune în domeniul drepturilor omului”, implementat de Centrul de Resurse Juridice din Moldova și susținut financiar de Ambasada Olandei. Opiniile exprimate aparțin CRJM și nu reflectă în mod necesar poziția Ambasadei Olandei.

Centrul de Resurse Juridice din Moldova

📍 Str. A. Șciusev 33, MD-2001
Chișinău, Republica Moldova

🌐 CRJM.org

☎ +37322843601

📠 +37322843602

🐦 CRJMoldova

@ contact@crjm.org

🏠 www.crjm.org

🌐 CRJM

